

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 28 november 2013

MEDITATIE

Kiest u heden, wien gij dienen zult

We lezen in deze tekst dat Gods zonen de dochteren der mensen aanzagen. In Genesis 4 lezen we van twee mensengeslachten: het geslacht van Kaïn en het geslacht van Seth. Die twee lijnen moet u even vast houden. Het geslacht van Kaïn ging de wereld in. Ontzettend.

In Genesis 4:16 lezen we: en Kaïn ging uit van het aangezicht des HEEREN. Hij wilde niets meer met God en Zijn dienst en Zijn gebod te maken hebben. Weg uit het ouderlijk huis met zijn strenge regels en toezicht. En dat terwijl de HEERE hem nog gespaard heeft na de vreselijke moord op Abel. Hoewel Kaïn vervloekt werd, wilde Hij hem toch in bescherming nemen door Kaïns belagers zeventvoudig te wreken. Toch verlaat Kaïn de HEERE. En zijn nakomelingen groeien op zonder

En het geschiedde... dat Gods zonen de dochteren der mensen aanzagen, dat zij schoon waren, en zij namen zich vrouwen uit allen, die zij verkoren hadden.

Genesis 6 : 2

God! Aangrijpend. Zelf bouwt Kaïn een stad, terwijl de HEERE gezegd had dat hij zwerfende en dolende zou zijn op de aarde. Lamech neemt twee vrouwen, Ada (sieraad) en Zilla, tegen Gods inzet in. Jabal bouwt tenten. Dat is voor de rondzwerfende herders erg aangenaam. Jubal zorgt voor mooie (wereldse) muziek. Het leven wordt steeds vrolijker en uiteindelijk bewerkt Tubal-Kaïn als smid koper en ijzer! Nu kunnen er zwaarden worden gesmeed. Nu kunnen we onszelf verdedigen. Onafhankelijk van God. En Lamech bralt zijn overwinningsslied. Zou Kaïn zeventvoudig gewroken worden? Nee, dan Lamech. Zeventig maal zeven maal zal hij zich wreken. Hij bespot eigenlijk Gods woorden tegen Kaïn. En sloeg een jongen dood die hem per ongeluk een buil veroorzaakte.

Een leven telt helemaal niet. Ziet u in deze ontwikkeling onze tijd? Vertrouwen op kennis, cultuur, wetenschap en macht en God verbannen. De autonome MENS op de troon. Jongen, meisje, man, vrouw die dit leest, voelt u hier ook iets van in uw eigen hart? Welnu, de nakomelingen uit dit geslacht worden in de tekst de dochteren der mensen genoemd. Nu Gods zonen! Hiermee worden de nakomelingen van Seth bedoeld. Door

genade totaal anders. Zij begonnen, zo lezen we in Genesis 4: 26 de Naam des HEEREN aan te roepen. Dat betekent niet dat ze gingen bidden. Dat deden ze daarvoor ook. Maar, zegt de kanttekening: met meerder vergadering en openlijk! Ze gingen openlijk tot God roepen. Ze gingen kerk houden. En Henoeh wandelde met God en waarschuwde volgens de brief van Judas ernstig de goddelozen voor het komende gericht en de oordeelsdag. En Lamech noemde zijn zoon: Noach. Deze zal ons troosten over ons werk en over de smart onzer handen, vanwege het aardrijk dat de HEERE vervloekt heeft. De nakomelingen van Seth, Gods zonen, beleefden de vloek, voelden het oordeel, waren bedroefd. Ze hadden immers troost nodig? En ten diepste hadden ze CHRISTUS, de Trooster nodig. De Wegdrager der vloek. En nu herhaal ik de vorige vraag: jongen, meisje, man, vrouw, die dit leest, mag u door genade hier nu ook iets van kennen? Waar hoort u nu bij? Óf we zijn nog van Kaïn, óf we hebben door genade enerzijds geleerd dat hoogmoedige, eigengerechtigde vijandige bestaan tegenover een goeddoend God! Maar ook die droefheid daarover, een uitzien naar redding en verlossing door een Ander. Ontzettend dat deze beide lijnen van Kaïn en Seth uiteindelijk in Genesis 6 samen gaan. Gods zonen zagen de dochteren der mensen aan dat zij schoon waren. En de zonen Gods hadden aan die uiterlijke schoonheid genoeg. Hoe oppervlakkig, hoe arm, hoe leeg. Deze zozeer verschillende geslachten, werelds en kerkelijk verenigen zich. En juist uit deze huwelijken werden REUZEN geboren. Dat hadden we niet verwacht! Nee. Maar als u godsdienstig doet, en uw Bijbelte blijft lezen, naar de kerk blijft gaan, en tegelijk een compromis sluit met de wereld, dan lijkt het soms goed te gaan. U verenigt uw kerkelijke wereldje met een makkelijk, royaal leven in deze wereld. Niet te moeilijk, niet te strak. Niet zoveel nadruk op al die vormen. Maar ook weer niet te goddeloos natuurlijk. Dan gaat het

Inhoud

- 1 Kiest u heden, wien gij dienen zult
- 2 Christelijke dogmatiek (4)
- 3 De Heilige Geest (24)
- 4 De kerk in de Heidelbergse Catechismus (1)
- 5 Even maar...
- 6 Laatste kerkdienst te Hellevoetsluis
- 7 Begrafenis ds. R. Boogaard
- 7 Uit de bibliotheek
- 8 Boeknieuws
- 9 Kerknieuws
- 9 Berichten
- 10 Kerkdiensten

ogenschijnlijk goed. Arme jongen, arm meisje, arme man, arme vrouw als u denkt dat u het zo wel redt en ondertussen jezelf vreselijk bedriegt voor dit leven en voor de eeuwigheid. De weg zo goed geweten, en door wat schijngenot je te hebben laten verleiden. En als de oordeelsure slaat erachter komt: te laat! VERLOREN. Alle uiterlijke schoonheid vergaat. Smeeek toch om Gods Geest. Of u uit genade die onberouwelijke keuze van uw hart mag leren doen om de Heere te vrez-en. Om de zonde te leren laten en haten. Wie niet voor Mij is, die is tegen Mij, zegt de HEERE! We kunnen toch niet God dienen en de mammon? Hoe oneindig veel schoner dan alle men-

senkinderen is Hij, Die Gezegende des Vaders, voor een arme, verloren, doemwaardige zondaar! Schoon in de gangen van Zijn vernedering. Schoon in de gangen van Zijn verhoging. Vraag maar veel of u uit genade, door het geloof Hem mag leren kennen. Of Hij Zich aan uw ziel wil openbaren en wegschenken. En of Hij ook u wil reinigen in Zijn bloed. Dan wordt u inwendig schoon! Dan blijft er niets over dan eeuwige verwondering. M'n jonge en oude lezer, zult u niet rusten, voor u daar op goede gronden kennis aan hebt? Zult u het met niets minder wagen voor de grote eeuwigheid!

Hardinxveld-G'dam, ds. W.J. Karels

nemen en te laten nadenken is zeer aantrekkelijk. Zelf heb ik de eerste keer het boek vrijwel in één ruk uitgelezen. Dat is voor een dogmatisch handboek met moeilijke vragen best een prestatie. Uiteraard zijn er altijd dingen die anders zouden kunnen - bijvoorbeeld het verwijzen naar allerlei zaken rond films - maar het is een goed leesbaar boek.

2. De "Christelijke Dogmatiek" is ook een boek dat ingaat op moderne vragen. Het naturalisme bijvoorbeeld is vandaag de dag oppermachtig aan de universiteiten. Het naturalisme wil ons doen geloven dat er geen wereld van goden, geesten en engelen bestaat. Dood is dood, is de korte en harde boodschap van het naturalisme. In hoofdstuk 2 van deze dogmatiek worden daarbij goede en belangwekkende kanttekeningen geplaatst. Ieder die met moderne wetenschap te maken krijgt, kan er veel in vinden.

Er zijn ook punten waarover dit boek anders spreekt dan de gereformeerde belijdenis. Het is onmogelijk om alles te noemen. De schrijvers zelf geven al aan dat ze de hele christelijke traditie willen dienen. Soms wordt duidelijk het spoor van iemand als Karl Barth gevolgd. Ook dr. H. Berkhof, die met ds. G. Boer ooit eens indringend van gedachten heeft gewisseld, wordt verschillende malen gevolgd. In dit licht valt een aantal dingen op.

3. Het moderne wereldbeeld, waarin de evolutie der soorten (Darwin) een belangrijke plaats inneemt, wordt zonder meer ingebouwd in de leer over de schepping. Genesis 1-3 zijn krachtige beelden, maar voor de feitelijke geschiedenis van deze aarde zijn we aangewezen op de wetenschap. De gereformeerde leer en de gereformeerde belijdenis gaat op dit punt een totaal andere weg. Adam is echt een historische persoon.

4. De heilsleer komt in dit boek wel aan de orde. Het is echter opvallend hoe beperkt de aandacht daarvoor is. Soms staat hier ook het woordgebruik tegen. Eén voorbeeld: De gedachte dat we uit de vrucht van ons leven kunnen weten of we een kind van God zijn - sluitrede uit de levenspraktijk - wordt getypeerd als 'een bijzonder stijbloempje uit de geschiedenis van het gereformeerd protestantisme' (blz. 623). Ik vind een dergelijke typering en formulering niet prettig, en dan zeg ik het voorzichtig. Dat geldt

4

Christelijke dogmatiek

De "Christelijke Dogmatiek" is een belangwekkend handboek. In enkele artikelen hebben we er aandacht voor gevraagd. Graag wil ik met een aantal slotopmerkingen deze (summiere) bespreking beëindigen.

Boeken over de geloofsleer hebben verschillende kanten. Soms zijn er dingen die verblijden en respect afdwingen. Soms zijn er ook dingen die

vragen oproepen. Soms is ook een duidelijke afwijzing nodig. Graag wil ik in dit slotartikel enkele opmerkingen maken. Ik doe dat puntsgewijs.

1. De "Christelijke Dogmatiek" is een goedgeschreven handboek over de geloofsleer dat op heldere wijze iets wil doorgeven van de Bijbelse boodschap. Vooral de manier waarop de schrijvers proberen de lezer mee te

Op het punt van de schriftleer gaat de 'Christelijke dogmatiek' andere wegen.

voor meer zaken die in het hoofdstuk over de heilsleer aan de orde komen.

Andere wegen

Er zijn nog meer punten in dit boek waar we, vanuit onze gereformeerde belijdenis, echt anders over moeten denken. Verschil van mening kan goed zijn voor de gedachtevorming. Maar het gaat wel knellen als er wezenlijk Bijbelse zaken in het geding zijn.

5. Op het punt van de Godsleer en de schriftleer gaat deze dogmatiek andere wegen dan de klassiek gereformeerde belijdenis. De leer van God draagt duidelijk sporen van het denken van Karl Barth. “Naar onze overtuiging kunnen we niet meer... achter Barth terug naar een niet-christologisch bepaald verstaan van de godsleer” (blz. 143). Buiten Christus om ‘moeten we niet meer over God willen denken’ (blz. 144). Karl Barth sprak - laten we dat ook in alle eerlijkheid erkennen - een andere taal dan de gereformeerde belijdenis. De schriftleer is ethisch van inhoud. Het gezag van de Bijbel rust niet meer op de inspiratie door de Heilige Geest, maar op de heilsinhoud. Dat zijn ingrijpende zaken. Het werkt ook door in tal van andere onderdelen van de geloofsleer en de levenspraktijk zoals die in dit boek naar voren komen.

De “Christelijke dogmatiek” is een belangwekkend boek. Het wordt op veel hogescholen en universiteiten als handboek gebruikt. Er staan inderdaad goede en mooie dingen in. Toch gaan de schrijvers deels een andere weg dan de gereformeerde belijdenis. Zelf heb ik er de “Institutie” van Calvin maar weer bij gepakt en de dogmatiek van dr. Bavinck. Ook was het nodig om af en toe de zinnen van de NGB te vergelijken met de dingen die in dit boek staan. Bij Calvin, bij Bavinck en in de geloofsbelijdenis kunnen we zaken lezen die voluit gereformeerd zijn. Graag wens ik die boeken en de gereformeerde belijdenis in handen van allen die, om wat voor reden dan ook, met de “Christelijke Dogmatiek” in aanraking komen. Wat zou het een zegen zijn als de gereformeerde geloofsleer dieper en breder bekend zou worden in theologisch Nederland. Naar een actueel, toegankelijk en grondig handboek in gereformeerde zin wordt uitgezien. (slot)

Amersfoort,

ds. W. Visscher

DE HEILIGE GEEST

24

De Geest der vernieuwing

‘Heeft Hij ons zalig gemaakt, niet uit de werken der rechtvaardigheid, die wij gedaan hadden, maar naar Zijn barmhartigheid, door het bad der wedergeboorte en vernieuwing des Heiligen Geestes.’

Titus 3:5

Wanneer het gaat over het vernieuwende werk van de Heilige Geest, dan kunnen we dat bezien in een algemene zin en in een bijzondere zin.

Als het gaat over de algemene zin, dan kunnen we daaronder verstaan het beslag waaronder een mens komt, die in aanraking gebracht wordt met het Evangelie. Zo zien we dat op de zendingsvelden onder de blinde heidenen die de afgoden vereerden. Wanneer het Woord beslag gaat leggen, verdwijnen langzamerhand de afgoden en de God van hemel en aarde wordt aanbeden. Denk aan de tijd van de Reformatie toen het volk in de ban was van de leer van Rome. De Heere gebruikte mannen om het Evangelie weer centraal te stellen waarin de dood in Adam en het leven in Christus werd verkondigd.

Van de vernieuwing in bijzondere zin spreekt de apostel in Titus 3:5: ‘Heeft Hij ons zalig gemaakt, niet uit de werken der rechtvaardigheid, die wij gedaan hadden, maar naar Zijn barmhartigheid, door het bad der wedergeboorte en vernieuwing des Heiligen Geestes’. Dat is die nieuwe geboorte uit God, door de werking van Gods Geest.

De apostel spreekt daar ook van in 2 Korinthe 5:17: ‘Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden’. In het leven van zo’n mens wordt alles nieuw. De hartvernieuwende genade mag het deel zijn van zo’n mens waardoor de uitgangen van het hart ook worden vernieuwd. Waren die uitgangen eerst altijd gericht naar beneden, ze worden nu gericht naar boven. Ze gaan niet meer zoeken de dingen die beneden zijn, maar de dingen die boven zijn.

Maar Paulus spreekt ook over een dagelijkse vernieuwing in 2 Korinthe 4:16: ‘Daarom vertragen wij niet; maar hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag’.

Om nu temidden van alle moeiten en zwarigheden weer nieuwe krachten te mogen ontvangen, gesterkt te worden door Gods Geest. Zoals ook de dichter van Psalm 51 eenmaal bad: ‘Scheep mij een rein hart, o God, en vernieuw in het binnenste van mij een vasten geest’.

Ermelo, ds. P. Melis

De kerk in de Heidelbergse Catechismus

In het afgelopen jaar is op verschillende wijze aandacht gegeven aan het 450-jarig bestaan van de Catechismus. Een van de mooiste zondagsafdelingen daarin (Zondag 21) spreekt over de kerk. Onlangs mocht ik op een bijeenkomst in verband met het tienjarig jubileum van de Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht daarover een inleiding houden. In een drietal artikelen wil ik daarvan een samenvatting geven.

Daarbij hoop ik ook aandacht te geven aan de preken van Kohlbrugge over deze zondagsafdeling. Op zijn sterfbed sprak hij de bekende en vaak geciteerde woorden: 'De Heidelbergse! - de eenvoudige Heidelbergse! Houdt daaraan vast, mijn kinderen!'

Dr. Herman Friedrich Kohlbrugge hield van de Catechismus. Zo merkte hij eens op: 'God gaf in Zijn wonderbare genade drie eeuwen geleden aan Zijn gereformeerde Kerk een boekje in handen, klein van omvang, maar rijk, o zo rijk van inhoud'. Hij had weinig behoefte aan een nieuw belijdenisgeschrift: 'Het is nog geen mens gelukt Gods waarheid beter en duidelijker uit te leggen dan het in de Heidelbergse Catechismus gedaan is'.

Hij beval de Catechismus hartelijk aan voor persoonlijk en huiselijk gebruik: 'Laat het u een worstelen worden met God, dat Hij u en uw hele huis regeert door de Heilige Geest, en dan is het eerste bord dat op tafel komt Gods Woord en de Catechismus'.

Kohlbrugge preekte ook regelmatig

uit de Catechismus. Zo sprak hij op 19 augustus 1866 tweemaal over de woorden 'Ik geloof een heilige, algemene Christelijke Kerk' in Zondag 21. Deze preken zijn - samen met andere catechismuspreken van Kohlbrugge - uitgegeven onder de titel "De eenvoudige Heidelbergse". Veel zaken komen naar voren in de wijze waarop Zondag 21 van onze Catechismus over de Kerk spreekt. Ik noem er zeven.

De voornamen van Christus

Het zal menig predikant of ouderling overkomen zijn dat zijn catechisanten begonnen te haperen toen zij antwoord moesten geven op de vraag 'Wat gelooft gij van de heilige, algemene Christelijke Kerk?' Je kunt je dat ook wel voorstellen. Jonge mensen denken dat er op die vraag een definitie moet komen die begint met het woordje "kerk". Het is dan ook verwarrend dat het antwoord begint met Christus, de Zoon van God. Verwarrend, maar ook heel mooi en veelbetekenend! 'Wat gelooft gij van de kerk?' Antwoord: 'Dat de Zoon Gods Zich een gemeente vergadert, beschermt en onderhoudt'. Het antwoord laat zien dat er over de kerk niet gesproken kan worden los van Christus, 'de Zoon van God'. Deze uitdrukking wijst op Zijn hoge afkomst, Zijn goddelijke natuur en Zijn heerlijke majesteit. Er zou geen kerk zijn als deze Christus, deze eniggeboren Zoon van God, er niet was. Het ontstaan van de kerk is dus geen mensenwerk. En ook het voortbestaan ervan ligt niet in mensenhanden. Het

ligt alles in de doorboorde handen van Hem Die mens geworden is, Die nu zit aan de rechterhand des Vaders en Die altijd leeft om voor Zijn Kerk te bidden. De opstellers van de Catechismus hebben daarom niet willen spreken over de kerk buiten Christus om. Ze zijn in hun antwoord bij Hem begonnen. Ze hebben de Zoon van God een voornamen plaats, ja, de eerste plaats gegeven in het antwoord op vraag 54. Laten we ons hart hier eens naast leggen. Laten we ons spreken en preken er eens naast leggen. En laten we dat ook maar doen met ons kerkelijk leven. Dan houden we schuld over!

Het wonderbare werk van de Geest

Het tweede dat ons opvalt in de omschrijving van de Kerk in Zondag 21 is het wonderbare werk van Gods Geest. De Zoon van God vergadert Zich immers een gemeente 'door Zijn Geest en Woord'.

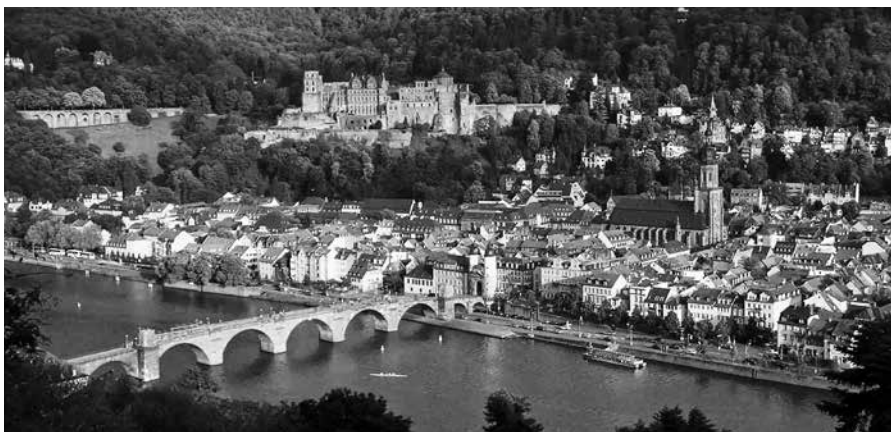
Het is echt reformatorisch om Woord en Geest op deze wijze naast elkaar te stellen. De Geest zonder het Woord leidt tot geestdrijverij, maar het Woord zonder de Geest leidt tot een onvruchtbare prediking en een dode vorm. De opstellers van de Heidelbergse waren daarvan overtuigd. Zou dat de reden zijn dat zij de Geest hier zelfs genoemd hebben vóór het Woord? In ieder geval wijzen zij nadrukkelijk op het werk van de Heilige Geest.

In de Catechismus is slechts één vraag gewijd aan de derde Persoon in het goddelijk Wezen (Zondag 20). Dat heeft sommigen ertoe verleid te beweren dat het werk van Gods Geest onderbelicht is in dit document uit 1563. Deze kritiek komt vooral vanuit de charismatische beweging en de Pinkstergemeenten, maar ook anderen spreken in dit verband wel over een 'tekort' van de Catechismus. Hebben zij gelijk?

In "Het troostboek van de kerk" (uitg. Den Hertog, Houten, 2004) staat een bijdrage van dr. Van 't Spijker over "De actualiteit van de Heidelbergse Catechismus". Met kracht bestrijdt hij daarin de stelling dat de Persoon en het werk van de Heilige Geest tekort zouden komen in dit leer- en troostboek. Hij noemt de Catechismus op dit punt zelfs 'onnoemelijk rijk' en voegt daaraan toe: 'Naar onze gedachte zijn de lijnen voor een verantwoorde leer van de Heilige Geest in de Catechismus helder en afdoende uiteengezet'.

Kohlbrugge over de Geest

Ik wil dit eerste artikel (in een reeks van drie) besluiten met een paar citaten

De stad Heidelberg.

uit de preken van Kohlbrugge: 'Waar de Heilige Geest ontbreekt, daar kan wel een verstandelijk geloof in overeenstemming met de leer van de Catechismus aanwezig zijn, met of zonder een min of meer 'evangelisch' vernis. O, dan kan men veel en licht over de Heere Jezus Christus spreken. Ook kan men er van spreken dat men hoopt zalig te worden, ja men kan dit zelfs tot op een gewisse hoogte volhouden tot op het sterfbed en voor de poorten van de eeuwigheid. Maar de Heilige Geest, Die ons overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel, ontbreekt nochtans bij dit alles. Omdat die Geest ontbreekt, blijft men onder de wet en ziet het er met de vrucht des Geestes zo erbarmelijk uit dat de duivel alle oorzaak heeft om zich te verheugen over de verkeerde dingen die geschieden in het leven van zulke dode christenen, die de naam hebben dat zij leven maar zij zijn dood. (...) Vele zulke dode chris-

tenen hebben niettegenstaande dit alles veel voortreffelijks, ook kunnen zij vele goede werken vertonen, al zijn ze dan niet van de echte stempel...'

Wat gebeurt er nu als de Heere leven schenkt aan de ziel? 'Het eerste wat iemand die begint te leven dan doet, is dat het hem ernst wordt Gods gebod te houden, daarnaar te doen, niet te zondigen, totdat de ziel tot de overtuiging komt dat zij al zondiger wordt en met de wet niet meer voort kan. Nu werkt zij zich dood bij de heilige wet, die zij eerbiedigt. Zij doodt de wet niet, maar zij sterft bij de wet. Alle kracht verliest zij, zij kan niet meer leven, zij werkt zich dood, zij overwerkt zich in de veelheid van haar wegen. Zo sterft zij dan, ten einde nu voor God te leven, waar zij tevoren in het vlees en in de eigengerechtigheid leefde. Zo komt zij met Christus aan het kruis, zodat zij een jammerlijke gestalte wordt, evenals Christus aan het kruis een jammer-

lijke gestalte is. Bij een levend lid der gemeente heeft het eigen leven opgehouden. Een levend lid heeft zijn eigen leven weggeworpen, want het is zondig. Het kent geen ander leven dan het leven van Christus met Zijn bloed, Zijn gerechtigheid en heiligheid.'

Kohlbrugge wijst in dit verband op de waarde van de bevinding: 'Het bewijs van het bestaan des Heiligen Geestes ligt niet in het geschreven Woord alleen, maar het bewijs daarvan ligt ook diep in het hart en in de bevinding van een ieder die het leven des Geestes heeft leren kennen. Hij weet wat hij beleefd en ondervonden heeft, en weet daarom ook dat het geen van God uitgaande kracht maar God Zelf was Die dit alles in hem uitgewerkt heeft en uitwerkt.'

(wordt vervolgd)

Krabbendijke,

ds. C. Sonneveld

Even maar...

Terafim

Terafim... Op verschillende plaatsen in het Oude Testament komen we dit woord tegen. Het is een Hebreeuws woord in het meervoud. Zonder nadere aanduiding over wat het precies is lezen we erover in Genesis 31: 19. Rachel steelt 'de terafim van haar vader'. Iedereen wist blijkbaar wat dat was. In vers 50 wordt pas duidelijk dat het iets is, dat een heel belangrijke plaats inneemt in het leven van vader Laban en dochter Rachel. Laban noemt het zelfs 'mijn god' en Rachel vindt het de moeite waard om het te stelen. En om er alles aan te doen om het bij zich te hebben en te houden. Echter het blijkt wel te horen onder de afgoden die verwijderd moeten worden uit het gezin van Jakob.

In 1 Samuël 19 blijkt dat het ook in Davids huis is doorgedrongen. De Bijbelschrijver gaat ervan uit dat iedereen wist wat hij met een terafim bedoelde. Daarom acht hij een nadere omschrijving onnodig. We lezen: 'En Michal nam een beeld', dat is de terafim. Was het een gro-

ter of kleiner beeld? We weten het niet. Het was in ieder geval iets waaraan volgens Richteren 17 en verder grote waarde werd gehecht en wat zeer gezocht was. Uit Zacharia 10 blijkt dat het gebruik van de terafim algemeen verbreid was. Hoewel... het bezit ervan is duidelijk afgodisch.

Wat is een terafim dan? We zouden kunnen zeggen: een soort huisgod. Deze afgod had iets onthullends voor heden en toekomst. Het oorspronkelijke woord heeft te maken met: genieten van welvaart. De terafim gaf gevoel van welvaart en overvloed. Soms schijnt het te maken gehad te hebben met schandelijkheid en met een maskerachtige schijn. Het voldeed aan de bijgelovige verlangens. Het gaf een goed gevoel. Men dacht dat men er beter van werd. Men had het in ieder geval graag bij zich. Er werd ook veel tijd aan besteed. Het werd geraadpleegd alsof het alles wist. Men verwachtte van de terafim alles, alsof deze almachtig was. Iedereen had deze bijna in huis en de terafim had een wezenlijke

plaats in elks leven. Men wist zich er afhankelijk van en kon en wilde niet zonder. Wanneer men de ene terafim had begraven kwam men met de andere aanzetten. Die zag er wat anders uit, maar het effect was hetzelfde. En het was opnieuw een afgod.

Terafim. Het woord is dus meervoudig; het wijst op wat veel voorkomt. Tot zelfs in het gezin van Gods kinderen als Jakob en David. Het heeft de Heilige Geest goed gedacht de precieze betekenis ervan niet te omschrijven. Ook al omdat de vormen wisselden, maar het karakter niet. Laat één ding heel duidelijk zijn: de Heere duldde het beslist niet. Het was pure afgoderij.

Afgoden brachten vroeger naar de afgrond; dat is nu niet anders. Het was onder Israël de oorzaak van de ballingschap en is heden de ondergang van de kerk

Weet u eigenlijk wat uw terafim is? Je staat er mee op en je gaat er mee naar bed...

v. A.

Laatste kerkdienst te Hellevoetsluis

Op woensdagavond 20 november heeft de Gereformeerde Gemeente te Hellevoetsluis haar laatste kerkdienst gehouden. De gemeente wordt samengevoegd met die van Oostvoorne. In een vrijwel geheel gevuld kerkgebouw sprak de consulent, ds. L. Terlouw, over Hebreëën 13:8: 'Jesus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid.' Het thema van de preek luidde: Christus' voortgaand werk. Stilgestaan werd bij:

1. Opgemerkt in het verleden;
 2. Onmisbaar in het heden;
 3. Onveranderlijk voor de toekomst.
1. Gemeenten worden geïnstitueerd en gemeenten worden samengevoegd, aldus ds. Terlouw. Kerken worden geopend en kerken worden gesloten. Maar dwars door alles heen houdt God Zijn Kerk in stand. Hij zorgt ervoor dat het Sion Gods bijeengebracht wordt, dat het geleid wordt door deze aardse woestijn en dat het eenmaal Thuiskomt. Voor het verleden moeten we terug naar de eeuwigheid. Want met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen die geheiligd worden. In het verleden is het Woord ook in Hellevoetsluis uitgegaan. Op 21 oktober 1958 werd de eerste doordeweekse dienst gehouden en op 4 januari 1959 de eerste zondagse leesdienst. Daar waren

zes mensen bij aanwezig, inclusief twee broeders uit Vlaardingen. De laatste maanden waren dat er ook ongeveer zoveel en het zouden er nog minder worden. Op 6 april 1965 werd de gemeente geïnstitueerd en onder de bediening van Gods Woord heeft de Heere Zijn werk uitgericht, naar Zijn welbehagen.

2. Het sluiten van de kerk getuigt tegen ons. De secularisatie is bar en boos, maar wie waren wij? Een lichtend licht? Een stad op een berg? We kunnen wat afpraten, maar wij en onze vaders hebben gezondigd. Daarom wordt dit kerkgebouw gesloopt. Maar anderzijds klinkt het: "Jesus Christus is gisteren en heden Dezelfde." "Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden om geholpen te worden te bekwamer tijd."
3. Zolang deze bedeling bestaat, zorgt de Heere voor Zijn Woord. Hij is een Toevlucht van geslacht tot geslacht, ook als hier de kerkeuren worden gesloten. Zoals Hij voor het voorgeslacht heeft gezorgd, zal Hij blijven zorgen. Zijn toekomst is een eeuwige toekomst. In dit kerkgebouw klinkt de nodiging voor het laatst, maar zondag klinkt die nodiging opnieuw, als u zich in Oostvoorne,

Spijkenisse, Melissant, Dirksland of waar dan ook onder het Woord zet.

Aan het einde van de dienst sprak ds. Terlouw enkele gevoelvolle woorden tot de organist, die de gemeentezang bijna vijftig jaar heeft begeleid, het kostersechtpaar en de kerkenraad. Zich tot ouderling T.A. Dijkhuizen wendend, die de gemeente meer dan veertig jaar in het ambt heeft gediend en aan de kerkenraad van Oostvoorne wordt toegevoegd, merkte hij op: 'Niets was u in die jaren teveel en u heeft de zorgen van de gemeente ook vaak voor de Heere neergelegd. Uw levensweg weten we niet, maar nu heeft de Heere nog een taakje voor u weggelegd in Oostvoorne.' In een laatste woord tot de gemeente merkte ds. Terlouw op: 'Veel zal u bezetten, maar het kon niet anders. Hoe onbegrepen het ook is, ook dit is Gods weg. Maar Hij blijft Dezelfde tot in der eeuwigheid.'

Ontroerend en aangrijpend was het moment, dat de gemeente opstond en dat onder het zingen van Psalm 119:45 de kanselbijbel in het kerkje aan de Moriaanseweg West in Hellevoetsluis voorgoed werd gesloten.

*O HEER, Uw woord
bestaat in eeuwigheid,
Daar 't hemelheir
zich schikt naar Uw bevelen;
In Uwe trouw, zo gunstig toegezeid,
Zal elk geslacht,
ja, 't eind der eeuwen delen;
Deez' aard' is hecht
door Uwe hand bereid;
Haar stand blijft vast,
al wiss'len haar tonelen.*

Krabbendijke

J.P. Sinke

Exterieur en interieur van de Gereformeerde Gemeente Hellevoetsluis.

Begravenis ds. R. Boogaard

Op dinsdag 12 november is op 92-jarige leeftijd overleden onze oud-predikant, ds. R. Boogaard. Van 1969-1999 diende hij met grote trouw onze gemeente. Ook in de classis Amsterdam heeft hij vooral de gemeenten in het zuidelijk deel als consulent gediend met zijn adviezen en oordelen.

Op zaterdag 16 november is ds. Boogaard begraven, na een rouwdienst in ons kerkgebouw. Ds. C.J. Meeuse liet beide verzen van de Lofzang van Simeon zingen. Daarna las hij Psalm 91. Vers 16 was de tekst: 'Ik zal hem met langheid der dagen verzadigen en Ik zal hem Mijn heil doen zien.' De zorgen van de ouderdom zijn hem niet onthouden, zoals bijvoorbeeld ook Abraham en Job. Het is moeilijk om na zoveel dienen, gediend te moeten worden. Op Gods tijd riep de Heere hem als Elisa van achter de ploeg tot het ambt van predikant. Het was zijn verlangen om de Koning groot te maken. Nu is hij zelf, met de gezaligden, rondom de troon vergaderd. Zijn liefde voor het volk Israël kwam ook voort uit deze liefde tot Zijn Koning. Die Zelf afkomstig was uit dit volk.

Daarna sprak ds. G.J. van Aalst, die in vijf punten een aantal kenmerken van ds. Boogaard noemde: 1) Zijn ijverig woekeren met de talenten die God hem gaf; 2) De zorgvuldigheid waarmee hij zijn preken voorbereidde; 3) Zijn eenvoud en directheid in de prediking, verbonden met diepgang; 4) Zijn samenbindende kracht; 5) Eenvoud in zijn levensopenbaring.

Ouderling J.W. van Dijke sprak namens de kerkenraad en gemeente. Hij wees erop dat ds. Boogaard veel beroepen kreeg, maar dat hij zich toch steeds aan onze gemeente verbonden voelde. Hij was er van Godswegen geplaatst en was onze geliefde leraar. Op 31 december 2011 is ds. Boogaard voor het laatst bij ons voorgegaan. Toen ging het niet meer. Ds. Boogaard liet zich niet gemakkelijk in zijn hart kijken, maar vooral ook in de prediking van de Naam van Christus bleek dat die Naam zijn grote liefde had. Van Dijke wees ook op de verantwoorde-

lijkheid van de gemeente: wat hebben we met dit grote voorrecht gedaan? Nadat de zoons en kleinzons hun vader en opa uitgedragen hadden, liepen we in een grote stoet naar de begraafplaats aan de Hoogmadeseweg. Daar sprak ds. A.B. van der Heiden. Hij noemde hem een echte vriend van

de Bruidegom, die het ook moeilijk vond om afscheid te nemen van de verkondiging van de boodschap van Gods genade. Maar nu mag hij rusten in de slaapkamer waar Jezus Zelf geslapen heeft. Hij kocht Zijn Kerk naar ziel én lichaam. Nu ligt ds. Boogaard in het stof, straks wordt hij opgewekt in heerlijkheid.

Na woorden van dank door de oudste zoon van ds. Boogaard vond de kerkelijke afsluiting plaats in ons kerkgebouw met het lezen van 1 Thess. 4:13-18, gebed en het zingen van Psalm 43:4.

Kerkenraad
Geref. Gemeente Leiderdorp

Uit de bibliotheek

Het is alweer bijna twee jaar geleden dat de vraag kwam om in onze bibliotheek al de uitgaven te mogen inzien van Chr. Love. Uiteraard hebben wij daarmee ingestemd, temeer omdat de vraagsteller al veel voor onze bibliotheek heeft betekend. Drs. F.W. Huisman was bezig met een studie over het leven en de Nederlandse vertalingen van de geschriften van Christopher Love (1618-1651). Het resultaat is eind september gepresenteerd op het jaarlijkse congres van de Stichting Studie der Nadere Reformatie. Het is een bundel van 543 pagina's waarin ook belangrijke bijdragen van drie andere auteurs en enige vertalers voorkomen. De uitgave mag gezien en gelezen worden. Alle beschreven werken van

Love zijn te vinden in de digitale bibliografie "Pietas" (<http://www.pietasonline.nl/pietas>). Het doet ons dan ook goed dat de bibliotheek aan de Boezemsingel hieraan een bijdrage heeft mogen leveren.

Door schenkingen was het bovenstaande mogelijk vanuit onze bibliotheek. En deze schenkingen kwamen voornamelijk uit onze eigen achterban. Nog steeds worden boeken en brochures aangeleverd. De afgelopen periode ontvingen wij nieuwe uitgaven van:

Kerkenraad Geref. Gem. Apeldoorn: H. Folmer, e.a. / Wat zijn u deze stenen? 75 jaar Gereformeerde Gemeente Apeldoorn. 1937-2012.

In de theologische school aan de Boezemsingel is de bibliotheek gevestigd.

Uitgeverij Gebr. Koster te Barneveld, via G.C. van Haaren: ds. C. Hogchem / De voetwassing: Zalig zijt gij zo gij dezelve doet. Div. / Bij het geopende Woord: Bijbels dagboek. ds. B.J. van Boven / Het gevogelte des hemels, deel 2: Onderwijs door vogels vanuit het Bijbelboek Psalmen. ds. E. Venema / Bij de kelk des heils: 8 preken, deel 3. ds. J. Roos / Uit de pastorie: Hoe wonderbaar is Uw getuigenis, deel 6. ds. G. Mouw / Der armen spijs: Acht preken voor o.a. het kerkelijk jaar. ds. A.H. Verhoef / De vrede verkondigd: Tien preken. C. Salomon Duijtsch / Gods wonderlijke leiding : autobiografie. J. Nupoort / Korte en eenvoudige catechisatie: over het Voorbeeld der Goddelijke waarheden van Abraham Hellenbroek. J.H. Madern / Gods besluit aan 't wereldronde doen horen: Over de bediening van het genadeverbond vanaf Christus' geboorte tot heden, deel 4. Hollandse oudvaders / Der vaderen erfenis, deel 17. Ds. A. van Voorden / De Samaritaanse vrouw: negen preken. ds. G.M. de Leeuw / Ademtocht: 53 meditaties. A. Comrie / Met Christus verenigd: De eerste twee preken uit *de Eigenschappen des geloofs* (i.o.v. de vertaler C. Dubbeld), waaraan toegevoegd 'Een Schot op Nederlandse bodem'. Een overzicht van het leven en werk van A. Comrie / door ds. A. Moerkerken. *Exemplaar voor alle docenten en studenten.*

Via dhr. S. Trouw van Uitgeverij Tarweak-

ker: J.C. Philpot / De Leerredenen: 13^e Zestal en Twaalfstal. Ch. Reade / De Christen in de eenzaamheid. ds. L. Gebraad / Door Zijn Geest gesticht: Vijftal predicatedies, deel 1 en 2. ds. M. van Beek / Tot roem van Uw genade, deel 3. ds. M. van de Ketterij / Vrede zij ulieden: Acht predicatedies, deel 2. ds. A. Wink / De arbeid van Sions eeuwige Koning: Achtmaal predicatedies. ds. M. van de Ketterij / Ruth: Bijbellezingen.

Schenkingen van gebr. boeken: J.A. H. te B./ Van Th. R. en Fam. M. via W.v.B./ uit nalatenschap van J.C.d.B. via (schoon)dochter/ A.M.R. te D./ N.N. (28x)/ C.A. te R. (2x)/ Fam. A. te K. en Fam. v.d.S. te W. en uit nalatenschap van Mevr. v. G. via ds. G.J. v. Aalst/ Fam. v.d. B. te V. en v.A. via stud. V. Zetten/ L.v.d.B. te Z./ Mevr. V.-v.Z. te V./ Mevr. P. te Z./ N.N. te R. via ds. A. Schreuder/ L.V. te S. (2x)/ uit nalatenschap van E. R. te S. via P.B./ Fam. te S. en H. en G.G. Westzaan via stud. Brons.

Om u een indruk te geven zijn er in 2012 ruim 8000 boeken binnengekomen. De studenten waren er zeer mee ingenomen. En wéér waren er boeken bij die nog niet in onze catalogus waren opgenomen.

Met een hartelijke groet vanuit de bibliotheek,

Rotterdam,

M. Bal

het eerst de zak met chemo. Het is een feloranje vloeistof. Dát is dus het spul dat mij beter gaat maken, dat mij ziek gaat maken, dat ervoor gaat zorgen dat ik mijn haar verlies, dat ervoor gaat zorgen dat ik dankbaar zal zijn met het effect, dat ervoor gaat zorgen dat ik huil en dat mijn hart scheurt'. (...) 'Dan staat mijn hart even stil. Als versteend kijk ik naar mijn kussen. Mijn lichtroze kussen... Er gaat een steek door mijn hart, ik voel tranen in mijn ogen branden, maar ik slik zo hard dat het pijn doet in mijn keel. Daar, op mijn kussen, ligt een hele verzameling haren...'

Ontroerend is het als Martine schrijft over wat kanker met je doet: 'Er malen allerlei gedachten door mijn hoofd, maar algauw kan ik niet meer nadenken. Ik voel alleen maar een dof hart. Ik val in slaap, even ontsnap ik aan mijn verdriet'. (...) 'Maar toch is kanker niet alleen maar vervelend. Want je leert er ook heel belangrijke dingen door. Ons gezin is er nog hechter door geworden. Het lijkt wel of er levenservaring in me geslagen is in de achterliggende maanden. Daarnaast kan ik nu ook echt intens genieten van iets heel kleins, zoals een zonnestraal, of dauw op het gras'. (...) 'De Heere God heeft voor mij geen makkelijke weg uitgekozen, maar Hij heeft me niet alleen gelaten. Hij gaf en geeft me kracht. Doordat ik kanker heb gehad, heeft Hij mij meer aan Hem verbonden.'

Hoewel het onwaardebaar groot is als je tijdens een ziekte de hulp van de Heere mag ervaren, mis ik toch iets in dit boek. Je krijgt hier en daar de indruk dat Jezus vooral helpt, ondersteunt en er voor je wil zijn. Maar Jezus krijgt toch vooral waarde voor een zondaar? Jammer dat deze wezenlijke geloofsbeleving geen plaats heeft gekregen in "Een wolk in mijn been".

Martine sluit het boek af met fragmenten uit haar dagboek, waarin zij laat zien wat het met je doet om kanker gehad te hebben. Het verhaal kan niet afgesloten worden. Ex-kankerpatiënt blijf je heel je leven.

Eigenlijk zouden alle ouders met kinderen en jongeren dit boek moeten lezen! Het doet iets met je. En dat is alleen maar goed. Waardevol zijn ook aan het eind de tips hoe we met kankerpatiënten moeten omgaan. De nu 19-jarige Martine heeft de gave om de gevoelens en gebeurtenissen in een prettig leesbare stijl te verwoorden. Als je erin begint, blijf je lezen. In ons gezin hadden ook mijn vrouw en twee van onze kinderen het boek in enkele dagen uit.

Capelle aan den IJssel, H.J. Agteresch

BOEKENNIEUWS

"Een wolk in mijn been"

Martine de Wit; uitg. de Banier, Apeldoorn; ISBN 978 90 336 03976; 288 blz.; € 14.95.

Ingrijpend en indringend is de mededeling van de arts na de onderzoeken: 'Het is kanker'. Dat ervaart iemand op hoge leeftijd, maar ook op jonge leeftijd. Martine de Wit kreeg op 13-jarige leeftijd een tumor in haar been. Open en eerlijk beschrijft ze wat zij, haar ouders en haar zusje de afgelopen jaren hebben meegemaakt, vanaf de eerste klachten, de onderzoeken en de uitslag. 'Ik lig nu al superlang in de scan, en dit is al de derde

scan die ze maken! Er zou toch niks zijn...? Straks heb ik iets ergs of zo. Ik zal toch geen kanker hebben...?' (...) 'Als ik de volgende morgen wakker word, is m'n eerste gedachte. Snel douchen, eten en naar school. Het is dinsdag. We hebben handvaardigheid. Leuk! Maar dan zie ik opeens mijn krukken liggen... O ja, gisteren. Krukken. Kanker... M'n zonnige humeur is opeens verdwenen. Ik sta meteen weer midden in de harde werkelijkheid'.

Martine laat de lezer meevoelen wat het betekent om zes chemokuren, een grote operatie en nog eens twaalf chemokuren te krijgen. 'Voorzichtig wordt het koelboxje geopend en dan zie ik voor

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Ede (voor de zending in Ecuador):
ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;
Te Grand Rapids-Beckwith (VS)
en Tholen: ds. G.J.N. Moens te Meliskerke.

BEDANKT

Voor Brakel:
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
Voor Hilversum, ds. A. Schot te Nunspeet;
Voor Katwijk aan Zee:
ds. C. van Krimpen te Yerseke.

■ PASTORIEZORGEN

Ziekte mevrouw M. C. Karels-Cromwijk
We leven mee met de toenemende zorgen die er in de pastorie van Hardinxveld-Giessendam zijn. Het was al jaren bekend dat de echtgenote van onze geliefde broeder ds. W. J. Karels MS-patiënte is. Echter het laatste jaar is deze slopende ziekte aangrijpend verergerd. Zo zelfs dat dagelijks allerlei hulpmiddelen en zorginstanties noodzakelijk blijken. Het lopen en zelfs het staan is niet meer mogelijk. Dat geeft een enorme mate van afhankelijkheid van de hulp van anderen. De elektrische rolstoel biedt geluk-

kig nog wat mobiliteit; de mogelijkheid om zich in huis en daarbuiten wat te verplaatsen. Ook is de kerkgang met behulp van de rolstoel tot haar blijdschap nog mogelijk. Maar het grootste is, dat ook ervaren mag worden, dat de Allerhoogste sterkt en ondersteunt. Het is Israëls God Die - dagelijks - kennelijk krachten geeft. Ook verzorgers en allerhande zorgmiddelen vallen immers onder de door de levende God beschikte voorzieningen, afhankelijk van Zijn onmisbare zegen. Daarin mogen ze met elkaar zeker de goedertierenheden des HEEREN opmerken. Ook de kinderen mogen met grote liefde om hun ouders heen staan. De kerkenraad heeft onze broeder de ruimte toegestaan om één zondagmorgen per maand - naast de gebruikelijke 'vrije' zondag - extra te mogen ruilen met een ambtsbroeder uit de omgeving. Dit in verband met de noodzakelijke voorbereiding op de preken. Moge de HEERE in de pastorie van Hardinxveld-Giessendam betonen: 'Treft iemand druk, Hij wil de druk verlichten...!' Deze heiligende vrucht uit Immanuel zij hun beider deel!

v. A.

bij het Kerkelijk Bureau, Houttuinlaan 7, Woerden, tel. 0348-48 99 00, e-mail: conferentie@cbgg.nl

Vermeld daarbij je naam, adres, studietoestand, of je HBO- of WO-student bent en in welk jaar je bent gestart met je studie.

■ STUDEER JE IN AMSTERDAM OF OMGEVING?

In Amsterdam is een kleine maar betrokken kring van studenten die eens in de 2 á 3 weken bij elkaar komt midden in de Amsterdamse Jordaan bij evangelisatiepost "Bij Simon de Looier". Een stuk bemoedigend contact met andere studenten geven we vorm door samen een warme maaltijd te gebruiken en rond acht uur te beginnen met een Bijbelstudie of de bespreking van een boek zoals dit jaar "Verhandeling van enige eigenschappen van het zaligmakende geloof" van Alexander Comrie. Na de sluiting om ongeveer tien uur is het tijd om na te praten.

Halverwege het studiejaar organiseren we een kringweekend wat we ter afsluiting van het kringjaar herhalen met een weekendje logeren op de hobbyboerderij van een van onze mentoren.

Studeer je in Amsterdam of omgeving? Dan ben je van harte welkom om eens kennis te komen maken. Onze kring is ook een waardevolle aanvulling op andere studie- en (vak)verenigingen. Bezoek ons op www.studentengg.nl of mail onze student-assistent Herwin (herwintop@hotmail.com) voor de data dat we samenkomen. Tot ziens in de Jordaan!

■ VERKOPINGEN

Rhenen

Verkoopdag (met rommelmarkt) door de vrouwenvereniging Kleine Kracht te Rhenen op **zaterdag 30 november**, van 10.00-14.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente, Achterbergsestraatweg 59a, aldaar. De opbrengst is voor de zending en de kerk.

Rijssen

Verkoping door de vrouwenvereniging Dorcas-West te Rijssen op **zaterdag 30 november**, van 9.30-13.00 uur, in de Jacobus Fruytierschool, Stroekeld 142, aldaar. De opbrengst is t.b.v. zending en evangelisatie.

■ KOOR- EN SAMENZANGAVOND TE TIEL

Kerst(Advent)zangavond op **zaterdag 7 december**, aanvang: 19.30 uur, in de St. Maartenskerk te Tiel, m.m.v. het mannenkoor Rehoboth, het mannenensemble Resonans en enkele instrumentalisten. Opening, meditatie en sluiting: ds. P. Mulder.

BERICHTEN

■ UITNODIGING WINTER- CONFERENTIE STUDERENDEN

Alle studenten aan Universiteiten en HBO-instellingen zijn **vrijdag 17 januari 2014** van harte welkom op de winterconferentie van de Werkgroep voor studenten van de Gereformeerde Gemeenten.

De conferentie begint met een maaltijd. Ds. J.J. van Ekeveld verzorgt hierna een lezing over het thema "**De orde des heils**". Na de pauze volgt een bespreking in groepen. Aansluitend kunnen jullie je

vragen voorleggen aan de inleider.

Plaats: Driestar Educatief, Burg. Jamesingel 2, Gouda.

Tijd: inloop vanaf 17.15 uur; opening: 17.45 uur; maaltijd: 18.00 uur; sluiting om ca. 21.45 uur.

Kosten: € 5,- (te betalen bij de inschrijftafel).

Voor nadere informatie verwijzen we je naar nummer 23 van DANIEL dat op 12 december 2013 verschijnt of kijk op de site www.studentengg.nl. Meld je **uiterlijk maandag 13 januari 2014** aan

■ KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING

Op donderdagavond 14 november ontving ouderling J. de Pater (Ermelo) een Koninklijke onderscheiding. Hij werd lid in de Orde van Oranje-Nassau. Burgemeester G.J. Gorter uit Zeewolde spelde hem de versierselen op. De Pater kreeg deze onderscheiding ter gelegenheid van zijn 50-jarig ambtsjubileum. De uitreiking vond plaats tijdens een speciale bijeenkomst in ons kerkgebouw aan het Hanengewei te Ermelo.

De Pater kwam reeds op 29-jarige leeftijd als diaken in de kerkenraad van De Rijp. Enkele jaren later werd hij ouderling. Door verhuizing naar de polder sloot hij zich aan bij de gemeente van Nijkerk, waar hij spoedig tot ouderling werd gekozen. Toen hij enkele jaren later overging naar Ermelo, werd hij daar eveneens na enkele maanden tot ouderling gekozen.

Tijdens de jubileumbijeenkomst stond ds. P. Melis stil bij de trouw van de Heere voor ambtsdragers. Dit naar aanleiding van de woorden uit Psalm 84:12a: "Want God, de HEERE, is een Zon en Schild; de HEERE zal genade en eer geven". De Ermelose predikant legde kernachtig de betekenis van zon, schild, genade en eer

uit. De trouw des Heeren voor zondige mensen is ook zichtbaar in het leven van De Pater. Daarom komt Hem alleen de eer toe. Wat is het goed als we de Heere de eer geven voor alles wat Hij gaf.

Na deze woorden gaf ds. Melis het woord aan burgemeester Gorter, die opmerkte dat hij blij is met inwoners die zich inzetten voor kerk en maatschappij. Hij typeerde enkele persoonlijke kenmerken van De Pater. Zo noemde hij zijn innemende, integere en laagdrempelige houding. De burgemeester liet weten hiervoor veel waardering te hebben. Met veel genoegen deelde hij mede dat hij aan De Pater een Koninklijke onderscheiding kon uitreiken.

Na de uitreiking feliciteerde ds. Melis hem namens kerkenraad en gemeente. Schoonzoon ds. B.J. van Boven deed dit namens de familie.

Daarna sprak De Pater een persoonlijk dankwoord. Hierin noemde hij speciaal zijn overleden vrouw. Zij heeft hem vele jaren gesteund in dit werk. De Pater kon hartelijk instemmen met de woorden van ds. Melis. Na afloop werd De Pater door veel leden van onze gemeente en andere plaatsen gefeliciteerd.

Kerkenraad Geref. Gemeente Ermelo

Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 14.30 uur ds. J. Schipper; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. M. Joosse; Herkingen 14.30 uur ds. S. Maljaars; Hilversum 17.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Hoogvliet 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Kampen 15.00 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Katwijk aan Zee 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Leerdam 14.30 uur ds. M. Karens; Lelystad 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Lisse 15.30 uur ds. H. Paul; Marknesse 19.00 uur stud. W.A. Zondag; Meeuwen 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. J.J. Tanis; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 19.00 uur ds. W. Visscher; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. C.J. Meeuse en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. A.J. Gunst; Nieuwerkerk 14.30 uur ds. S.W. Janse; Nijkerk 14.30 uur ds. P. Melis; Nisse 9.30 en 14.30 uur ds. M. Mondria; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Oostburg 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Oostkapelle 18.30 uur (H.D.) ds. G.J.N. Moens; Oostvoorne 19.00 uur ds. L. Terlouw; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 en 15.00 uur stud. H.A. van Zetten; Ouddorp 18.30 uur ds. C. Harinck; Poederoijen 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Poortvliet 14.30 uur ds. E. Bakker; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. H. Paul; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 9.30 en 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. M.J. van Gelder; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. J. Mijnders en 14.30 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-Zuidwijk 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 16.30 uur ds. J.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 1 DECEMBER 2013

Aagtekerke 9.30 (H.D.) en 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. M.J. van Gelder; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 19.00 uur ds. G. Clements; Apeldoorn 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 17.00 uur ds. K. Boeder; Arnhem 15.00 uur ds. F. Mulder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. J.S. van der Net; Berkenwoude 10.00 uur ds. J. Driessen en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Bodegraven 19.00 uur ds. B. Labee; Boskoop 15.30 uur ds. W. Harinck; Brakel 10.00 en 18.00 uur stud. P.D. den Haan; Breda

15.30 uur ds. P. Mulder; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 18.30 uur stud. H.A. van Zetten; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 15.00 uur ds. J. van Laar; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur stud. W.A. Zondag; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 en 15.00 uur stud. H. Brons; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok;

Driessen; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Veen 19.00 uur ds. L. Blok; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Vlissingen 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. R. Kattenberg; Waarde 14.00 uur ds. C. van Krimpen en 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Wageningen 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Wierden 15.30 uur ds. A. Schreuder; Woerden 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. C. Sonneveld en 18.00 uur ds. A.J. de Waard; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 uur ds. J.J. van Eekveld en 14.30 uur ds. G. Pater; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

■ DINSDAG 3 DECEMBER 2013

Beekbergen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Berkenwoude 19.30 uur ds. S. Maljaars; Brakel 19.30 uur ds. M. Joosse; Nijkerk 19.30 uur ds. M. Karens; Rilland-Bath 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Sprang-Capelle 19.30 uur (voor de zending) ds. A.A. Brugge; Urk 19.30 uur ds. J. van Belzen.

■ WOENSDAG 4 DECEMBER 2013

Aalst 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Benhuizen 19.30 uur ds. K. Boeder; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. F. Mulder; Ermelo 19.30 uur ds. P. Melis; Herkingen 19.30 uur ds. G. Pater; Leerdam 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. J. Schipper; Scherpenisse 19.30 uur ds. E. Bakker; Spijkenisse 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. W. Harinck; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Vlaardingen 19.30 uur ds. M. Mondria; Waarde 14.30 uur (bevestigingsdienst) ds. C. Sonneveld en 19.00 uur (intrededienst) ds. D.W. Tuinier; Wageningen 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Westzaan 19.30 uur ds. W. Visscher; Woerden 19.30 uur ds. A. Verschuure; Zeist 19.30 uur ds. J.J. van Eekveld; Zwolle 19.30 uur ds. J. van Belzen.

■ DONDERDAG 5 DECEMBER 2013

Meeuwen 19.30 uur ds. J. van Belzen; Mijdrecht 19.30 uur ds. A. Schot; Oudorp 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Sint

Annaland 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Westkapelle 19.30 uur ds. A.J. Gunst.

■ VRIJDAG 6 DECEMBER 2013

Elspeet 13.15 uur (huw.bev.) ds. G. van Manen; Krabbendijke 13.45 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld.

■ ZATERDAG 7 DECEMBER 2013

Dordrecht 10.30 uur (dovendienst) ds. W. Harinck.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 1 DECEMBER 2013

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan;

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

O HEERE, ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg.

Jesaja 38 vers 14b

Het behaagde de Heere, heden uit ons midden weg te nemen, na een periode van ziekte, maar voor ons nog onverwacht, onze lieve, zorgzame vader, schoonvader en opa

Willem Jacobus Bommeljé

sinds 12 februari 1998 weduwnaar van Pleuntje Bommeljé-Bakker

in de leeftijd van 82 jaar.

Wij treuren, maar niet als degenen die geen hoop hebben.

Hardinxveld-Giessendam: W.J. Bommeljé
N. Bommeljé-Dekker
In liefdevolle herinnering: P.J. Bommeljé
Hardinxveld-Giessendam: W.P. Bommeljé-Brandwijk
Hardinxveld-Giessendam: C. Bakker-Bommeljé
W. Bakker
Hardinxveld-Giessendam: G.G. Meerkerk-Bommeljé
M.P. Meerkerk
Hardinxveld-Giessendam: F. van Noordennen-Bommeljé
N. van Noordennen
Gummersbach (Dld.): H.W. Stute-Bommeljé
D. Stute
Sliedrecht: P. Bakker-Bommeljé
M. Bakker
Hardinxveld-Giessendam: L.J. den Hollander-Bommeljé
J. den Hollander
klein- en achterkleinkinderen

Sliedrecht, 18 november 2013

Vivaldilaan 10

Correspondentieadres: C. Bakker-Bommeljé

Pauwtjesmolen 25, 3371 RK Hardinxveld-Giessendam

De begrafenis heeft zaterdag 23 november plaatsgehad op de Algemene Begraafplaats aan de Spindermolen te Hardinxveld-Giessendam.

Met droefheid nam het bestuur van de Bond van Zondagsscholen van de Gereformeerde Gemeenten kennis van het overlijden van haar oud-bestuurslid

ds. R. Boogaard

Vanaf de oprichting van de Bond in 1971 was hij voorzitter van ons bestuur. Hij heeft deze taak tot 1984 in getrouwheid mogen verrichten. Hij had de gave om het Woord dicht aan de harten van kinderen te leggen.

Namens het bestuur, ds. A. Schot, voorzitter
A. van der Hoek, secretaris

Waddinxveen, 23 november 2013

Koeling in uw Kerk(gebouw)
Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatieburo
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

Kerst of Oud en Nieuw
op "De Hofstee".
Info. www.anneroos-nunspeet.nl
of tel.nr. 0341-750380.2/4 pers.
chalet met C.V.

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begrafenissen

**Ridderkerk - Centrum
Ferdinand Bolstraat 18**
Naast voormalige pastorie,
schitt. 2/1 kapwoning met
grote garage op 418m² eigen
grond. Woonkeuken, grote kelder,
6 slaapkamers en heerlijke tuin
met volop privacy.
Inruil **eigen woning mogelijk**.
Info: funda.nl of 06-53.37.54.39

Begrafenisonderneming H. de Jongh
De Jongh P.H. van der Leer
D.D.E. Melieste

*Voor een waardige en stijlvolle
verzorging van alleen begrafenissen.*

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 611154
Waardenburg 0418 - 652039
Werkendam 0183 - 701017
Papendrecht 078 - 6412740

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Te Huur in Gouda mooie kamer
Voor studente(s) PABO of
werkend meisje. Tel. 06-43295134

uitvaartzorg
G. Mulder

Wij zijn dag en nacht bereikbaar.
Wij verzorgen alleen begrafenissen.
Werkzaam in Woudenberg en omstreken.

Schoolstraat 13 • 3931 HW Woudenberg
06 28698755 • gmuldervanburg@kliksafe.nl

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begrafenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Troost voor de kleinen
52 meditaties door ds. J. Mijnders.
Met het kerkelijk jaar is rekening
gehouden.

€14.⁹⁰

Harp & Orgel CD | €15.⁰⁰

16 Psalmen rondom de Heidel-
bergse Catechismus in de drieslag
ellende-verlossing-dankbaarheid.
Op orgel en harp, opgenomen in
de Stephanuskerk van Hasselt.

**Steun met uw
aankoop het
evangelisatie-
werk**

Hartelijk dank!

Actie: boek+CD nu:

25.⁰⁰

Deputaatschap Evangelisatie
Bestellen: rw.lokker@cbgg.nl
of via 0348-489900

GEZOCHT: per 1 febr. 2014
woonruimte/kamer i.v.m. stage
Ikazia ZH Rotterdam opleiding
verpleegkundige. Tel 06-46541565

Te Huur
Ruime gezinswoning aan de rand
van **WERKENDAM** 7 slaapkamers.
Voor informatie bel 06-51593227.

Computer Assistentie
In regio West Betuwe / Geldermalsen

Computerproblemen?

Wij bieden een open venster!

- BIJ U AAN HUIS
- 'S AVONDS BEREIKBAAR
- PROBLEEMPLOSSING
- WEGWIJS MAKEN
- GUNSTIGE PRIJS

Bel: 0612665394

Of mail naar: computerassistentie@live.nl

Wincoop
veiligheidstrainingen

Trainingen voor o.a. kerken, scholen, verenigingen en
andere identiteitsgebonden (zorg)instellingen
BEL OF MAIL GERUST VOOR ADVIES OF MEER INFO

Wincoop Veiligheidstrainingen B.V.
Anthonie Fokkerstraat 45 B - 3772 MP Barneveld
Telefoon (0342) 417 371 - Fax (0342) 417 286
E-mail info@wincoop-vt.nl

BHV
trainingen

EHBO
trainingen

AED
trainingen

Bekijk ons complete aanbod op www.wincoop-vt.nl

HERBOUWEN
uit het stof

ds. G. Hoogerland
Zeven preken over Jeruzalem

Geb. 130 blz.
13,50

HERBOUWEN UIT HET STOF
Zeven preken over de herbouw van Jeruzalem.

Nehémia is een biddende man. Hij is ook een bewaarde leider. Te midden van alle tegenstand gaat hij met vaste gang voort in de mogendheid van zijn Zender en door de kracht van het geloof. In deze preken wordt Nehémia's tijd en werk getekend. Daarin ligt lering voor de kerk van vandaag, te midden van de verscheurdheid. Waar mogelijk zijn lijnen getrokken naar het dagelijks leven van alle hoorders. Lessen liggen er in voor Gods levende Sion. Nehémia wordt getekend als een type van Christus. Onder andere als voorbidder voor zijn volk, als bouwver van de Godstad, als strijder voor zijn Sion en als beschermer van de Kerk.

De opbrengst van dit boek is bestemd voor de uitbreiding van het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Stolwijk.

Te bestellen bij:
A.C. Speksnijder
Kievit 7, 2861 SR Bergambacht
Tel.: (0182) 353298
mail: actcom.ggstolwijk@klikSAFE.nl

Prijs is exclusief verzendkosten

Kees van Asselt
christelijke begrafenisondernemer

Johan Willem Frisoiaan 4
3931 KC Woudenberg
m. 06 15 45 11 30
i. www.begrafenisondernemercvanasselt.eu

Voor een stijlvolle begrafenis
Wij verzorgen geen crematies
Vraag GRATIS ons 'laatste wensen' boekje aan.

Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

Molenpad 4
4696 BP Stavenisse
Telefoon: 0166 - 69 74 38
Mobiel : 06 -10 64 28 07
www.dorstbegrafeniszorg.nl

Wij verzorgen alléén begrafenis

Begrafenisonderneming
De Floe

Delkant 8 | 5311 CJ Gameren
Tel. 0418 - 56 21 74
www.begrafenisondernemingdekloe.nl

begrafenisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begrafenis.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander
Tel. 010 - 4600509
www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwend, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste hulp aan **kinderen, jongeren en volwassenen** met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Traumatische ervaring(en)
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autisme Spectrum Stoornis

Voor meer informatie of aanmelding:
078 - 69 32 808
Adres: Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl
078 - 6124081

Orgelbouw Advies Commissie
een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten

Neem voor meer informatie contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Psychologiepraktijk Van Pelt

Behandeling van volwassenen met psychische problemen

Rozenhof 33-303 • 3311 JT Dordrecht
T 078-2000250 • E info@praktijkvanpelt.nl
www.praktijkvanpelt.nl

SHG biedt u passende zorg

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG zorg die aansluit bij uw manier van leven. Bijbelse normen en waarden vormen daarin de basis voor uw en onze dagelijks levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg
Bel 0187 - 48 91 73
b.g.g. 0342-49 21 55
ma - vr: 9.00-11.00 uur
en van 13.00-15.00 uur
vr: ook van 19.00-21.00 uur

Thuiszorg
Bel 0166 - 65 26 05
ma - vr: 9.00-11.00 uur
vr: ook van 19.00-21.00 uur

DE GRATIS ZORGBROCHURE ZENDEN WIJ U GRAAG TOE

ds. C. Hogchem

ERGERT ULIEDEN DIT?
Gods Woord over het geven en nemen van ergernissen

Een zaak van aangrijpende ernst. Juist ook voor degenen die een gedoopt voorhoofd hebben.

Geb. 100 blz.
11.90

ds. C. Hogchem

DEVOETWASSING

vier preken n.a.v. Joh. 13:1-7
De avond voorafgaand aan Goede Vrijdag stelde de Heere Jezus het Heilig Avondmaal in. De waterkruik, het bekken en de bijbehorende doeken zijn in feite overal te vinden: in de gemeente, de familie, het huwelijk, het bedrijf ... Zijn wij bereid elkaars voeten te wassen?

Geb. 86 blz.
9.90

De opbrengst van deze boekjes is bestemd voor de realisatie van het vergaderlokaal van de Gereformeerde Gemeente te Drachten

(portokosten worden niet berekend!)

TE BESTELLEN bij:
fam. A.Th. de Boer,
Stationsweg 59, 9201 GH Drachten.
Tel.: (0512) 519839, mail: aukedeboer@solcon.nl

**Begravenisverzorging
I. Janssen**

Dag en nacht bereikbaar op
0113 - 33 09 36
06. 53 23 73 20

*Dienstverlening in geheel
Zeeland*

www.begravenisverzorging-janssen.nl
Havikskruid 10, 4421 MN Kapelle

Wij verzorgen geen crematies

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

0182 - 35 15 20
voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

Speksnijder Begravenisverzorging

www.speksnijderbegravenisverzorging.nl

Om Sions Wil

Kadotip!
Slechts:
€ 4,95

Liefs van Lyke
Leidy Molenaar -
de Jager
ISBN 978-94-91586-26-2

Groot loon
De Tien Geboden
vanuit Gods Woord
aan jongeren uitge-
legd, deel 1
Ds. D.W. Tuinier
ISBN 978-94-91586-23-1

Dagboek!

Maak u op, word verlicht
Maarten Brand, José Kwakkel,
Ada Schouten Verrips, Ben de Raaf
Kerstverhalen voor kinderen.
ISBN 978-94-91586-32-3

Liefs van Lyke
€8,75

GROOT LOON
de Tien Geboden,
vanuit Gods Woord
aan jongeren uitge-
legd, deel 1
€12,95

Ken je Bijbel!
Jongerendagboek
D.J. Vogelaar
ISBN 978-94-91586-24-8

Kinderboeken

UITGEVERIJ OM SIONS WIL | TEL. 0182 - 53 21 58 | WWW.OSWBOEKEN.NL

**Te koop gevraagd
Theologische boeken**
0577-401065

**Psychologenpraktijk
Brouwer**

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

O.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie
faalangst · fobie · gedragsproblemen
identiteitsproblemen · lichamelijke
spanningsklachten · negatief zelfbeeld
onzekerheid · opvoedingsproblemen
paniek · piekeren · PDD-NOS
relatieproblemen · slaapproblemen
somberheid · spanning · stress
syndroom van Asperger

Informatie en aanmelding via:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in: Ridderkerk, Barneveld en Meteren

**Grote Letter Bijbels
Najaarsactie**

**Verarmd
Cuba schreeuwt
er om!**

Helpt u mee?
3019.57.363
t.n.v. SEZ - o.v.v.
Najaarsactie

SEZ, Postbus 273, 3370 AG Hardinxveld-Giessendam
tel. 0184 - 61 16 07 b.g.g. 06 - 48 77 63 96
e-mail: sez@kliksafe.nl
www.sez.st

De bestuursleden van de SEZ behoren tot de Prot. Kerk in Ned. (hev.),
Herst. Herv. Kerk, Chr. Geref. Kerken, Geref. Gemeenten,
Geref. Gemeenten in Ned. en Oud Geref. Gemeenten.

Agathos

- Nette **hulp** bij het **huishouden** voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met **autisme**?
- Weer een **gezellige gezinsmaaltijd**?
- Hulp bij het **douchen** voor uw moeder door een bekwame verzorgende?
- **Mantelzorg**ondersteuning?

Agathos is een reformatische organisatie en biedt zorg en hulp aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon
TEGELOUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²

Vloertegels en wandtegels
Meer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Somberheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

de Ramshoorn
uitgeverij & boekhandel

NIEUW in jeugdserie HISTORISCHE verhalen:

Deel 11. Gods Woord houdt stand
Strijd tussen Gomaristen en Arminianen tijdens het Twaalfjarig Bestand
Tot woede van haar man wordt Katrien een volgeling van Gomarus. Prins Maurits laat Van Oldenbarnevelt gevangen nemen, als de waardgelders de Gomaristen vervolgen.
R. Hoogerwerf-Holleman

Deel 12. De dominee die niet meer preken mocht
Over het leven van dominee Koelman (1632-1695)
Jacobus Koelman wordt predikant te Sluis. Tot verdriet van zijn gemeente wordt hij verbannen. Hij vertaalt veel Engelse werken en schrijft 'De plichten der ouders'.
Ds. C.J. Meeuse Versijnt binnenkort!!

Andere delen uit historische verhalenserie over:

- Ds. G.H. Kersten – A. Vogelaar - van Amersfoort
- Ds. Joh. van der Poel – Lieneke Benschop
- Ds. J.C. Philpot, P. Datheen en W. Huntington – Jan de Kok
- Watersnood, 80-jarige oorlog, WOII, Jodenvervolgung – R. Hoogerwerf - Holleman

Alle delen €14,95 per deel.
Neem een abonnement voor € 9,95 per deel!!

Hoofdvestiging: Lange Vorststraat 21 Goes 0113-221909 info@ramshoorn.nl	Nevenvestiging: Poststraat 8 Bruinisse 0111-481148 bruinisse@ramshoorn.nl
--	--

AMBTSKLEDING...

Klamar's
FASHION

's-Gravenstraat 63 | 4431 AB 's-Gravenpolder
0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarsfashion.nl | www.klamarsfashion.nl
ADVIES AAN HUIS MOGELIJK!

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
Johannus Monarke Content Domus

In onze winkel is een ruim assortiment bladmuziek aanwezig (ook klavar).

www.andanteorgels.nl

A. van Ostadelaan 35 VEENENDAAL, t. 0318 - 50 50 63, info@andanteorgels.nl

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:
ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:
Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika:
Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Nieuwe boeken over christelijk leven

9,95

 E-book € 7,50

Je lichaam, een tempel | Ben Zijl

Over porno- en andere vormen van seksverslaving. In dit boekje gaat de schrijver ondermeer in op de gevaren van porno kijken en het hebben van wisselende seksuele contacten. Ook beschrijft hij de methoden die hij gebruikt bij mensen die seksverslaafd zijn. Deel 5 serie *Zorg voor elkaar*. Deze serie wordt uitgegeven in samenwerking met Stichting De Vluchtheuvel.

9,95

 E-book € 7,50

En ik dan? Als ouders scheiden | Ds. J. Belder

Jaarlijks raken ca. 50.000 kinderen betrokken bij de scheiding van hun ouders. Ze dragen de pijn, het verdriet en de schaamte een leven lang mee. In dit boek vertellen kinderen - soms na jaren - hun verhaal. En ik dan...? is meer dan een inventarisatie van verdriet. We horen ook hoe mensen erin slagen hun leven weer op de rails te krijgen en welke plaats geloof en kerk daarbij spelen.

de Banier

uitgeverij

Verkrijgbaar via www.debanier.nl of in de boekhandel

Handen van de kerk wereldwijd

ONDERWIJS

Ecuador

Zimbabwe

Pakistan

Help mee!

- Organiseer een actie • Geef een gift
- Nodig ons uit voor een presentatie

SPONSOR
WORDEN?
Bel ons!

HANDEN VAN DE KERK
**Bijzondere
Noden**

GIRO 307447

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE NODEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Houttuinlaan 7 • 3447 GM Woerden • T 0348 48 99 10 • E bijzonderenoden@cbgg.nl • I www.bijzonderenoden.nl